

Ìwé Dániẹ̀lì - Nọmbà Ọ̀kẹ̀rìnlẹ̀lógún

Àjẹyó Bẹ̀lshásàrí àti Wákàtí Àsọtẹ̀lẹ̀: Ìṣípáyá Ọ̀fin Ọjọ̀ Àìkú, Ìṣubú Bábílónì, àti Rògbòdìyàn Ikeyìn

Jeff Pippenger
2023-12-24

Àjòdún Bẹ̀lshásàrí n tọ̀ka sí “wákàtí” ọ̀fin Ọjọ̀ Àìkú, ṣùgbọ̀n ó fi itenumọ̀ lé idájọ̀ iwọ̀ Republikani. Àwòrán wúrà Nebukadinésàrí nínú Dániẹ̀lì orí kẹ̀ta fi itàn kan náà hàn, nínú àyíká àwọn èniyàn olóótítọ̀ Ọlọ̀run, tí a sì gbé sọ̀kè nígbà náà gégé bí àsíá. Dániẹ̀lì orí kẹ̀fà sọ̀ nípa ilà kan náà, ṣùgbọ̀n ó sọ̀ nípa ipa iwọ̀ Púrótẹ̀sítàntì. Bẹ̀lshásàrí n sojú fún “ijọba,” ó sì pe egbẹ̀rún kan nínú àwọn “olúwa” rẹ̀.

Bẹ̀lshásari oba se àjẹyó nla fun egbẹ̀rún àwọn olofa re, o si mu waini niwaju egbẹ̀rún naa. Bẹ̀lshásari, bi o ti n to waini naa wo, pase ki won mu awon ohun elo wura ati fadaka wa, ti Nebukadinesari baba re ti ko jade lati inu tepili ti o wa ni Jerusalemu; ki oba, ati awon omo-alade re, awon aya re, ati awon ale re le ma mu ninu won. Nigba naa ni won mu awon ohun elo wura ti a ti ko jade lati inu tepili ile Olorun ti o wa ni Jerusalemu wa; oba naa, ati awon omo-alade re, awon aya re, ati awon ale re si mu ninu won. Won mu waini, won si yin awon olurun wura, ati fadaka, ide, irin, igi, ati okuta. Ni wakati kan naa ni awon ikaowo eniyàn kan yo wa, won si ko si iwaju opa atupa lori pilasita ogiri aafin oba: oba naa si ri apaowo naa ti o n ko. Danieli 5:1–5.

Nọmbà “mewaa” duro fun ejo nla naa, ati ogorun-un, ati egbẹ̀rún kan, ki i se ohun miran bi ko se igbega ami kan naa. Ninu ori kẹ̀fa, ogorun-un mejidinlogun n ti ofin eke naa siwaju, ati ogorun-un mejidinlogun je ami fun awon alufaa. Ni fifi “ila le ila” si ironu, ase Belshasari n safihan idajo lori isakoso ipinle ti o ti baje, ati idajo isakoso ijo ti o ti baje. Belshasari ti muti pelu waini Babiloni, leyin naa o si pinnu lati ba awon ohun elo mimo ti tepili Olorun ni Jerusalemu je.

“Woli naa wi pe, ‘Mo si ri angeli miran sokale lati orun wa, eni ti o ni agbara nla; a si fi ogo re tan aye naa mole. O si ke pelu ohun nla gidigidi, pe, Babiloni nla ti subu, o ti subu, o si di ibugbe awon emi esu’ (Ifihan 18:1, 2). Eyi ni ihin ise kan naa ti a fi fun angeli keji. Babiloni ti subu, ‘nitori pe o ti mu ki gbogbo orile-edè mu ninu waini ibinu agbere re’ (Ifihan 14:8). Ki ni waini naa?—Awon ekoko eke re. O ti fi ojo isinmi eke fun aye dipo Ojo Isinmi ti ase kerin, o si tun iro naa so ti Satani kokoro so fun Efa ni Edeni—aikú adamo ti emi. Opolopo asise miran ti o jo iru won ni o ti tu kaakiri ni fifi, ‘ni kikoko awon ase eniyàn gega bi ekoko’ (Matiu 15:9).”

Selected Messages, iwé 2, 118.

Waini ti Belshasari n mu ni saba iborisa ti ijo paapa, nitori pe ajoye naa sapeere “wakati” asotele ti ofin Sode. Awon ohun elo ibi mimo ti o mu wo gbongan ase naa ko sapeere isote si Olorun nikan, sugbon awon ohun elo mimo pelu n sapeere awon eniyàn Olorun, nitori pe ohun gidi n sapeere ohun ti emi, awon eniyàn si je awon ohun elo.

Bíbèlì, wọn sì fara mọ́ ara wọn lójúkan nàà láti fi iḡbà keje wọn fún ẹranko nàà.

Nítórí Olórún ti fi sínú ọkàn wọn láti ẹ́ ifé rẹ̀, àti láti ní ifòkànsìn kan, kí wọn sì fi iḡbà wọn fún ẹranko nàà, tí títí ọ̀rò Olórún yóò fi ẹ́. Ìfihàn 17:17.

Àwọn ìṣipò ikeyin yára gan-an, àti iyípadà láti inú iḡbà kẹfà sí iḡbà keje, léyìn nàà sí iḡbà keje, yára, nítórí ayé wà nígbà nàà nínú iponjú òlá kan. Ìparun ẹranko ilẹ̀ ayé mú kí Bèlṣásàrí bẹ̀rù, àti gégé bí ọ̀bà àkókò láàárín àwọn ọ̀bà mẹ̀wàá, ó ẹ̀pẹ̀pẹ̀ ibẹ̀rù tí gbogbo àwọn ọ̀bà ilẹ̀ ayé yóò ní nígbà iparun Orílẹ̀-Èdè Amérikà. Nínú Ìfihàn orí kòkànlá, “wákàtí” tí ikòwé fi hàn lóri ọ̀giri ní “wákàtí” ìṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-rí-ri òlá nàà. Ní àkókò yẹn ni a fi àmì sí àwọn àmì mẹ̀ta ti Islam, àti pé Islam ni yóò mú kí àwọn ọ̀bà bẹ̀rù ní àwọn ojò ikeyin.

Nítórí pé, wò ó, àwọn ọ̀bà kó ara wọn jọ, wọn kojá lọ pọ̀. Wọn rí i, wọn sì yà á sí; idààmú bá wọn, wọn sì sá kúrò ní kánkán. Ibẹ̀rù dì wọn mú níbẹ̀, àti irora, bí ti obinrin tí ń bí ọ̀mọ. Ìwọ̀ fi ẹ̀fúfú ilà oòrùn fọ̀ àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi Tàrsìsì. Gégé bí a ti gbọ̀, bẹ̀ ni a ti rí ní ilú Olúwa àwọn ọ̀mọ-ogun, ní ilú Olórún wa: Olórún yóò fi í múlẹ̀ títí láé. Selah. Sáàmù 48:4–8.

Àwọn olúwa, tàbí àwọn ọ̀bà, ni a kó jọ sí àṣẹ̀ Bèlṣásàrí, wọn ń mu wáinì Babiloni, wọn sì ń mú, wọn ń wo àwọn ohun èlò mímọ̀ ti ibi mímọ̀ Olórún, nígbà tí ibẹ̀rù mú wọn, gégé bí a ti ẹ̀fihàn rẹ̀ nínú ibẹ̀rù Bèlṣásàrí nígbà tí ikòwé farahàn lóri ọ̀giri. Ibẹ̀rù Bèlṣásàrí bẹ̀rẹ̀ sí í dì ibẹ̀rù tí ń pọ̀ sí í, èyí tí a ẹ̀jọ̀ rẹ̀ gégé bí obinrin tí ó wà nínú irora ibímọ̀, àti “wákàtí” Ìfihàn mọ̀kànlá ń darí wọ̀ inú orí kejilá, níbi tí àmì nàà ti jẹ̀ aṣojú gégé bí obinrin tí ó fẹ̀rẹ̀ bí ọ̀mọ. Irora ibímọ̀ àkókò ni ikòwé lóri ọ̀giri gbòngàn àṣẹ̀ nàà. “Afẹ̀fẹ̀ ilà-oòrùn” ti Íslámù ni ó fa ibẹ̀rù nàà, èyí tí “ó fọ̀ ọ̀kọ̀ ojú omi Tàrsìsì.”

Nínú gbòngàn àṣẹ̀ Bèlṣásàrí, “ẹ̀gbẹ̀rùn àwọn olóri” ń mu wáinì Bábílónì, èyí tí ó dúró fún fifipá mú iḡsìn Ojò Àikú. Ní àkókò nàà, ẹ̀gbé orin Nebukadinésàrí bẹ̀rẹ̀ sí í kọ̀ orin nàà, bí Bèlṣásàrí se mú kí wọn gbé àwọn ọ̀ṣọ̀ ibi mímọ̀ wá. Alágbèrè Tírè bẹ̀rẹ̀ sí í kọ̀rin, Ísírèlì apẹ̀yìndà sì bẹ̀rẹ̀ sí í jọ̀ yí ká ère wúra Nebukadinésàrí. Sùgbọ̀n “ẹ̀fúfú ilà-oòrùn” nàà bà àṣẹ̀ nàà jẹ̀, èyí tí í se “ẹ̀gbé kẹ̀ta” tí ń bọ̀ wá ní kíákíá, tí ó sì jẹ̀ “ipè keje.” Nígbà tí Íslámù bà àṣẹ̀ nàà jẹ̀, “àwọn orílẹ̀-èdè bínú.” Wọn bínú, nítórí àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi Tásìsì, ààmì ìṣètò ọ̀rọ̀-ajé ayé yí, nígbà nàà ni a rì sínú àárín òkun.

Tarsìsì ni oníṣòwò rẹ̀ nítórí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ gbogbo irú ọ̀rọ̀; pẹ̀lú fàdákà, irin, tìni, àti lídì, ni wọn fi sòwò ní àwọn ojà rẹ̀. Jávànì, Tùbàlì, àti Mésèkì, àwọn ni oníṣòwò rẹ̀: wọn fi ẹ̀mì èniyàn àti ohun èlò idẹ̀ sòwò ní ojà rẹ̀. Àwọn ilẹ̀ Tógárimà sòwò ní àwọn ojà rẹ̀ pẹ̀lú ẹ̀ṣin àti àwọn ẹ̀lẹ̀ṣin àti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀. Àwọn ọ̀kùnrin Dédàni jẹ̀ oníṣòwò rẹ̀; ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ erékùsù ni ojà ọ̀wọ̀ rẹ̀: wọn mú iwo erin àti igi èbòni wá fún ọ̀ gégé bí ẹ̀bùn. Síriá jẹ̀ oníṣòwò rẹ̀ nítórí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ohun èlò ìṣẹ̀ ọ̀wọ̀ rẹ̀: wọn ń sòwò ní àwọn ojà rẹ̀ pẹ̀lú emerald, àlùkò, ìṣẹ̀ aṣọ̀ tí a fi abẹ̀rẹ̀ ẹ̀ lóṣòò, àti aṣọ̀ ọ̀gbò, àti kọ̀ràlì, àti ágétì. Júdá, àti ilẹ̀ Ísírèlì, àwọn ni oníṣòwò rẹ̀: wọn fi alíkámà Míńítì, àti Pánágì, àti oyin, àti ọ̀róró, àti tùràrí-bálámù sòwò ní ojà rẹ̀. Damásíkù jẹ̀ oníṣòwò rẹ̀ nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ohun èlò ìṣẹ̀ ọ̀wọ̀ rẹ̀, nítórí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ gbogbo ọ̀rọ̀; nínú wáinì Hèlìbónì, àti irun àgùntàn funfun. Dáni pẹ̀lú Jávànì tí ń lọ̀ káákiri sì ń sòwò ní àwọn ojà rẹ̀: irin didán, kásíà, àti kálámù, wà ní ojà rẹ̀. Dédàni jẹ̀ oníṣòwò rẹ̀ ní aṣọ̀ iyebíye fún àwọn kẹ̀kẹ̀ ogun. Àràbìà, àti gbogbo àwọn ọ̀mọ-àládé Kédàri, wọn bá ọ̀ sòwò ní ọ̀dọ̀-àgùntàn, àti àgbò, àti ewùrẹ̀: nínú wònyí ni wọn fi jẹ̀ oníṣòwò rẹ̀. Àwọn oníṣòwò Šébà àti Rámà, àwọn ni oníṣòwò rẹ̀: wọn ń sòwò ní àwọn ojà rẹ̀ pẹ̀lú èyí tí ó dára jùlọ̀ nínú gbogbo turarẹ̀, àti pẹ̀lú gbogbo okúta iyebíye, àti wúra. Háràni, àti Kánèhì, àti

Édèni, àwọn oníṣòwò Šébà, Ášúri, àti Kílímádi, ni oníṣòwò rẹ. Àwọn wònyí ni oníṣòwò rẹ nínú onírúurú ohun gbogbo, nínú aṣò aláwọ̀ búlúù, àti iṣẹ̀ aṣò tí a fi abẹ̀rẹ̀ ẹ̀ ṣe lóṣòò, àti nínú àwọn àpótí aṣò olówó iyebíye, tí a fi okùn dì, tí a fi igi kédàrì ẹ̀, láàrín ojà rẹ. Àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi Tàrṣìṣì n kọ̀ orin rẹ̀ ní ojà rẹ: a sì kún ọ, a sì sọ ọ di ológo gidigidi láàrín òkun. Àwọn awakò ọ̀kọ̀ rẹ̀ tí mú ọ wọ̀ inú omi púpọ̀: ẹ̀fúùfù ilà-oòrùn tí fọ̀ ọ ní ààrín òkun. Ọ̀rọ̀ rẹ, àti àwọn ojà rẹ, ojà rẹ, àwọn atukò rẹ, àti àwọn olùdarí ọ̀kọ̀ rẹ, àwọn alátúnṣe ihò ọ̀kọ̀ rẹ, àti àwọn tí n sòwò ojà rẹ, àti gbogbo àwọn ọ̀kúnrin ogun rẹ, tí ó wà nínú rẹ, àti nínú gbogbo egbé rẹ̀ tí ó wà ní ààrín rẹ, yòò ṣubú sínú ààrín òkun ní ojò ìparun rẹ. Esekielei 27:12–26.

“Àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi Tàrṣìṣì” ni àmi iṣàpẹ̀rẹ̀ ètò ọ̀rọ̀-ajé ayé pátápátá, a sì rí wọn sínú ààrín òkun nípasẹ̀ “ẹ̀fúùfù ilà-oòrùn.” Ísíkíèlì sọ̀ fún wa pé èyí n ṣeṣẹ̀ ní “ojò ìparun rẹ,” kókó-ọ̀rọ̀ sì tí orí kẹ̀tádínlògbòn nínú Ìwé Ísíkíèlì ni ẹ̀kún fún Tírè.

Ọ̀rọ̀ Olúwa sì tún tọ̀ mí wá, pé, Ní isinsin yìi, iwọ̀ ọ̀mọ̀ èniyàn, gbé iṣòfò̀ sókè fún Tírù; kí o sì sọ̀ fún Tírù pé, Ìwọ̀ tí ó jókòó ní ẹ̀nu-òná òkun, tí í ẹ̀ ṣe oníṣòwò àwọn èniyàn fún ọ̀pọ̀ erékùṣù, bá yí ni Oluwa Ọ̀lọ̀run wí; Ìwọ̀ Tírù, iwọ̀ tí sọ̀ pé, Èmi jẹ̀ ẹ̀wà pípé. Hesekieli 27:1–3.

Ojò ìparun Tírù ni kókó-ẹ̀sùn iṣòro náà. Ojò ìparun Tírù ni òfin Ojò Àìkú, nítorí Tírù jẹ̀ ààmì papási, ẹ̀ni tí idájó rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ nínú “wákàtí” náà tí ohun kejì tí Ìfihàn orí kejídínlógún tí bẹ̀rẹ̀ sí í pé àwọn èniyàn jáde kúrò ní Bábílónì.

Mo sì gbọ̀ ohùn miiran láti ọ̀run wá, tí n wí pé, Ẹ̀ jáde kúrò nínú rẹ̀, èyí tí í ẹ̀ ṣe àwọn èniyàn mi, kí ẹ̀ má bàa di alágbárin nínú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀, àti kí ẹ̀ má sì gba nínú àwọn àjàkálẹ̀-àrùn rẹ̀. Nítorí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ tí dé tí tí kan ọ̀run, Ọ̀lọ̀run sì tí rántí àwọn iwà irẹ̀je rẹ̀. Ẹ̀ san án padà gégé bí ó tí san án fún yín, kí ẹ̀ sì fi ilọ̀po méjì san án gégé bí iṣẹ̀ rẹ̀; nínú ife tí ó fi kun ún, ẹ̀ fi ilọ̀po méjì kun ún fún un. Bí ó tí yin ara rẹ̀ lèrè tó, tí ó sì gbé ayé aládùn, bẹ̀ẹ̀ ní kí ẹ̀ fi iyà àti ibànúje fún un tó; nítorí ó wí nínú ọ̀kàn rẹ̀ pé, Mo jókòó gégé bí ayaba, èmi kí í ẹ̀ ṣe opó, èmi kí yòò sì rí ibànúje rára. Nítorí náà ni àwọn àjàkálẹ̀-àrùn rẹ̀ yòò fi dé ní ojò kan ṣoṣo, ikú, àti ọ̀fò, àti iyàn; a ó sì fi iná jó ọ̀ run pátápátá: nítorí alágbára ni Olúwa Ọ̀lọ̀run tí n dá a lẹ́jọ̀. Àwọn ọ̀ba ayé, tí wọn tí bá a ẹ̀ panśágà, tí wọn sì tí bá a gbé ayé aládùn, yòò sọ̀kún rẹ̀, wọn yòò sì ṣòfò̀ nítorí rẹ̀, nígbà tí wọn bá rí ẹ̀fín ijóná rẹ̀, Wọn dúró ní ònà jíjìn nítorí ibèrù iyà rẹ̀, wọn sì n wí pé, Egbé, egbé ni ilú nílá náà, Babiloni, ilú alágbára náà! nítorí ní wákàtí kan ṣoṣo ni idájó rẹ̀ tí dé. Àwọn oníṣòwò ayé náà yòò sì sọ̀kún, wọn yòò sì ṣòfò̀ lóri rẹ̀; nítorí kò sí ẹ̀ni tí yòò tún rà ojà wọn mó. Ìfihàn 18:4–11.

Ọ̀rọ̀ tí a lò ní igbà márùn-ún gégé bí “wákàtí” nínú Ìwé Dánièlì, ní gbogbo igbà n sàpẹ̀rẹ̀ irú idájó kan. Irú idájó náà ni àyíkà ọ̀rọ̀ inú ẹ̀ṣẹ̀ tí a tí lò ó n pinnu. Nínú orí kẹ̀rin Ìwé Dánièlì, ọ̀rọ̀ náà “wákàtí” ni a kókó lò láti kede ibòwò idájó tí n bọ̀, bóyá idájó iwádíí tí ó bẹ̀rẹ̀ ní October 22, 1844, tàbí idájó imúṣẹ̀ tí ó bẹ̀rẹ̀ ní òfin Àìkú. Ní ọ̀ràn méjèèjì, idájó iwádíí tàbí idájó imúṣẹ̀ jẹ̀ ohun tí n lò ní ipele déédé. Idájó imúṣẹ̀ tí ijọba pòòpù bẹ̀rẹ̀ ní òfin Àìkú ní Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà. Èyí ni ó fi àmi sí “wákàtí” tí idájó imúṣẹ̀ ijọba pòòpù tí bẹ̀rẹ̀, àti pé “wákàtí” náà ni “wákàtí” iṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-rírì nílá tí Ìfihàn mọ̀kànlá, nígbà tí a sọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì, tí Sádíraki, Mésaki àti Abẹ̀dínégò dúró fún, sínú iná iná-jìjò gégé bí àsíá tí a gbé sókè gégé bí ogun alágbára Hesekieli. “Wákàtí” náà ni igbà tí àkòṣìlẹ̀ ọ̀wọ̀ fi hàn lóri ògiri Bẹ̀lśásári.

“Àwọn ọkọ ojú omi Tárşışı,” tí wọn dúró fún àtòpò ilàna àwọn ọ̀nà ìpèsè ọ̀rọ̀-ajé ayé pátá, ni a rí sínú àárín òkun ní àkókò nàà, ó sì mú kí àwọn onişòwò àti àwọn ọ̀ba ayé bẹ̀rù gégé bí a ti sàfihàn rẹ̀ nínú Bèlşásàrí.

Nínú Ìfihàn orí kọ̀kànlá, “wákàtí” nàà ni ìgbà tí “Ègbé” kẹ̀ta ti Íslámù yòò dé ní kíákíá, tí Ìpè Keje yòò sì dún, tí a ó sì mú àwọn orílẹ̀-èdè bínú. Gbogbo àmì mètẹ̀tẹ̀ta wònyí n tọ̀ka sí Íslámù gégé bí irinşẹ̀ ìpèsè Ọ̀lórùn tí Olúwa fi n mú ìpàniyàn Bèlşásàrí şẹ̀ ní “wákàtí” gan-an nàà. Àwọn ọ̀tá ni wọn pa Bèlşásàrí, àwọn tí wọn wọ̀ ìjọ̀ba rẹ̀ ní ikòkò láti ẹ̀nu-bodè tí a ti fi sílẹ̀ ní şíşí nítorí àitọ̀jú, gégé bí a ti fi ògiri ààlà lááárín Mèsíkò àti Orílẹ̀-Èdè Amèríkà sílẹ̀ ní şíşí nítorí àitọ̀jú, bí “wákàtí” ti “ìmitìti-ayé nílá” şẹ̀ n sún mólé.

Ìmúlàradá ogbé ikú ti ìjọ̀ba pòòpù ni a fi hàn nínú eşè mífà ikeyin ti orí kọ̀kànlá Danieli. Nínú àwọn eşè wònyí ni a ti fi idènà mètá hàn tí a borí bí a şẹ̀ n mú ogbé ikú ìjọ̀ba pòòpù lára dá. Ọ̀ba Àríwá máa n şẹ̀gun idènà mètá ní ọ̀nà rẹ̀ sí agbára gíga jùlọ̀, ó sì máa n şẹ̀ bẹ̀é ní títẹ̀lẹ̀ ètò yìi nígbà gbogbo: àkòkò ọ̀tá rẹ̀, eleşẹ̀kẹ̀jì alábaášişẹ̀pọ̀ rẹ̀, léyìn nàà níkeyin ẹ̀ni tí yòò di olùfaragà rẹ̀. Àkòkò ẹ̀ni tí a şẹ̀gun ni Ọ̀ba Gúúsù, tí ó dúró fún Soviet Union, ọ̀tá ikeyin Rome, tí a gbá kúrò ní 1989. Idènà kẹ̀jì ni ilẹ̀ ológo, èyí tí í şẹ̀ alábaášişẹ̀pọ̀ Rome tí ó şẹ̀gun USSR fún Rome, orílẹ̀-èdè Amèríkà, èyí tí a şẹ̀gun ní “wákàtí” tí a n gbé yẹ̀wò nísinsinyí. Léyìn èyí ni idènà kẹ̀ta, tí a şàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gégé bí Ejiḃiti, n şojú ìgbà tí ìjọ̀ba pòòpù gba àkóso lórí olùfaragà rẹ̀, Ìjọ̀ Àpapọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè.

Ní ọ̀dún 1989, nígbà tí ìşípáyá àwọn eşè wònyẹn şelẹ̀, tí imúgbòdrò imò sì tẹ̀ lé e nípa àwọn eşè wònyẹn, a mọ̀ pé Róòmù keferi, Róòmù pòòpù, léyìn nàà Róòmù ọ̀de ọ̀nì (tí a şàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gégé bí Ọ̀ba Àríwá nínú eşè mífà ikeyin ti orí kọ̀kànlá iwé Dániẹ̀lì), olúkúlùkù wọn nílò láti borí idènà ilẹ̀-ayé mètá kí a tó fi wọn múlẹ̀ gégé bí ìjọ̀ba. Fún Róòmù keferi, a şàfihàn àwọn idènà mètá wònyẹn gégé bí itónişónà mètá.

Láti inú ọ̀kan nínú wọn sì ni iwo kékeré kan ti jáde wá, èyí tí ó sì di nílá gidigidi, sí ihà gúúsù, àti sí ihà ilà-oòrùn, àti sí ilẹ̀ eleşwà. Danieli 8:9.

Nítorí Róòmù ti pòòpù, wọn jẹ̀ iwo mètá tí ó nílò kí a fà sókè.

Mo n wo àwọn iwo nàà dáadáa, sì kíyèsì i, wò ó sì i, iwo kékeré mիրան kan yọ̀ sókè láárín wọn, níwájú ẹ̀ni tí a fi iwò àkòkò mètá fà tu pátápátá láti gbòngbò wọn: sì wò ó sì i, nínú iwo yìi ni ojú wà bí ojú èniyàn, àti ẹ̀nu kan tí n şọ̀ ohun nílánlá. Danieli 7:8.

Fún Róòmù ọ̀de-ọ̀nì (ọ̀ba àríwá), tí a şojú fún nínú eşè mífà ikeyin Danieli mọ̀kànlá, àwọn idènà mètá nàà ni ọ̀ba gúúsù, ilẹ̀ ológo, àti Ejiḃiti. Gégé bí ó ti rí pẹ̀lú Róòmù abọ̀rişà àti Róòmù pòòpù, àwọn idènà mètá nàà şojú fún àwọn idènà ilẹ̀-ayé. Róòmù ọ̀de-ọ̀nì, tí a şojú fún gégé bí ọ̀ba àríwá nínú eşè mífà ikeyin Danieli mọ̀kànlá, ní láti borí “ògiri” mètá, àti pẹ̀lú ògiri àkòkò nàà, “ògiri” ti imò-ọ̀rọ̀ ogbón kan wà tí a yọ̀ kúrò ní àkòkò kan nàà tí a tún yọ̀ ògiri gidì kúrò. Ní ọ̀dún 1989, nígbà tí ọ̀ba àríwá wó Soviet Union (ọ̀ba gúúsù) lulẹ̀, “ògiri” ti imò-ọ̀rọ̀ ogbón ti “aşọ̀ irin” nàà ni a yọ̀ kúrò, bí a ti tú ògiri Berlin ká.

Ní “wákàtí” idájọ̀ Bèlşásàrí, nígbà tí àkọ̀sílẹ̀ nàà wà lórí ògiri, tí àwọn ọ̀tá rẹ̀ sì n wólé ní ikòkò gba inú àwọn ẹ̀nubodè tí a kò şọ̀, “ògiri” ti imò ogbón-ọ̀rọ̀ ti ìpinya ìjọ̀ àti ìpínlẹ̀ ni a yọ̀ kúrò, nígbà tí

Ìslámù ti Ègbé kẹta ti wólé ní ikòkò gba “ògiri” tí a kò tójú ní ààlà gúúsù ilẹ̀ ológo náà.

Nígba tí a bá sẹgun “Egypt”, tí ó n sojú fún Ìṣòkan Àwọn Orílẹ̀-Èdè, tí a sì yọ “ògiri imò-òrò ọba-aláṣe orílẹ̀-èdè” kúrò, bí a ẹ ní fi agbára mú gbogbo orílẹ̀-èdè láti gba ijoba ayé kan soṣo tí àgbèrè Tírè n darí. Ní àkókò náà, iwópalẹ̀ owó yòò ṣẹlẹ̀ tí yòò mú òfin ológun àti ìṣàkóso apanirun ti àwọn ojú ikeyin wá. Ó ẹ ẹ gan-an kí ohun kan ṣẹlẹ̀ lóri òpópónà kan tí a n pè ní “Wall Street”.

“Ònà-iní gan-an tí a n fi pẹ̀lú ifipamọ̀ jù diẹ̀ sí iṣẹ̀ Ọlórùn nísinsinyí, tí a sì fi imọ̀tara-ẹni-nikan dáwọ̀ dúró, ní igbà diẹ̀ láipẹ̀ yòò di didà pẹ̀lú gbogbo àwọn òrìṣà fún àwọn eku-ilẹ̀ àti àwọn adán. Owó yòò sì bàjẹ̀ níyelori rẹ̀ láipẹ̀, lójijì gidigidi, nígbà tí òtítọ̀ àwọn iran ayérayé yòò sí sí àwọn imọ̀lára èniyàn.” Welfare Ministry, 266.

A ó máa bá ikẹkọ̀ wa nípa Belṣásári lọ nínú àpilẹ̀kọ̀ tó kàn.

“Ní òní, gégé bí ó ti rí ní ojú Ìlájá, àlẹ̀ iyàtọ̀ lááárín àwọn èniyàn tí n pa àwọn àṣe Ọlórùn mọ̀ àti àwọn olùjosin àwọn ọlórùn èké ni a ti fa kedere. ‘Yòò ti pẹ̀ tó tí ẹ̀ ó fi máa ṣiyeméjì lááárín èrò méjì?’ ni Ìlájá ké; ‘bí Olúwa bá jẹ̀ Ọlórùn, ẹ̀ máa tọ̀ Ọ̀ léyìn: ṣùgbón bí ó bá jẹ̀ Báálì, ẹ̀ máa tọ̀ Ọ̀ léyìn.’ 1 Kings 18:21. Àti pé iránṣe fún òní ni pé: ‘Bábilónì nílá ti ṣubú, ó ti ṣubú... E jade kúrò nínú rẹ̀, èyàn Mi, kí ẹ̀ má bàa ní ipin nínú ẹ̀ṣe rẹ̀, àti kí ẹ̀ má bàa gba nínú àwọn àjàkálẹ̀-àrùn rẹ̀. Nítorí ẹ̀ṣe rẹ̀ ti dé ọrun, Ọlórùn sì ti rántí àìṣòdodo rẹ̀.’ Revelation 18:2, 4, 5.”

“Àkókò náà kò jìnnà mọ̀ nígbà tí idánwò yòò dé bá gbogbo ọkàn. A oò fi agbára mú iṣọ̀ isinmi èké náà wá lé wa lóri. Ìjà náà yòò wá lááárín àwọn àṣe Ọlórùn àti àwọn àṣe èniyàn. Àwọn tí wọn ti fi igbésẹ̀ diẹ̀diẹ̀ tẹ̀ síwájú sí àwọn ohun tí ayé n béèrè, tí wọn sì ti bá àṣà ayé mu, àwọn náà ni yòò tẹ̀ sí agbára àwọn aláṣe lórùn nígbà náà, dípò kí wọn fi ara wọn sábe ẹ̀gàn, ẹ̀tọ̀, ihalẹ̀ ifimólẹ̀, àti ikú. Ní àkókò náà ni a oò ya wúra kúrò nínú idọ̀tí irin. Ìwà-bí-Ọlórùn tòótọ̀ ni a oò fi hàn gbangba gégé bí ohun tí ó yàtọ̀ sí irísí àti ọ̀ṣọ̀ àlùmọ̀nì rẹ̀. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ iràwọ̀ tí a ti moyi nítorí itanràn wọn yòò nígbà náà pa lójú òkùnkùn. Àwọn tí wọn ti wọ̀ ọ̀ṣọ̀ ibi mímọ̀, ṣùgbón tí a kò fi òdodo Kristi wọ̀ wọn, yòò nígbà náà hàn nínú itijú ihòhò tiwọn.” Prophets and Kings, 187, 188.